

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен „доктор“ по област на висше образование **6 Аграрни науки и Ветеринарна медицина**, професионално направление **6.1 Растениевъдство**, научна специалност **Лозарство, 04.01.17**

Автор на дисертационния труд: Душко Драги Неделковски – докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Лозарство“ при Аграрен университет – Пловдив

Тема на дисертационния труд: „Влияние на надморската височина и агротехниката върху фенолния и ароматния профил на винения сорт Вранец“

Рецензент: доц. д-р Ангел Стойчев Иванов, катедра „Лозарство“, Аграрен университет – Пловдив, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1 Растениевъдство, научна специалност 04.01.17 Лозарство, определен за член на научното жури със заповед № РД-16-464/ 09.05.2018 г. от Ректора на АУ.

1. Актуалност на проблема.

Почвено-климатичните условия при които се отглеждат лозовите сортове, заедно с прилаганата агротехника са определящи за размера на добивите, качеството на гроздето и произведеното от него вино. Разработения проблем, като тема е зададен от практиката – да се произведе грозде за производство на качествени червени вина в 3 различни лозарски района. Проучването е проведено с важния за лозарството и винарството на Република Македония сорт Вранец, заемащ големи площи от винените лозови насаждения. Проведено е проучване в областта на екологията и агротехниката на сорта Вранец. Установени са ампелографски и енологични характеристики на този сорт в условията на 3 различни в екологично отношение лозарски района.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Целта на дисертационния труд е да се проучи влиянието на екологичните фактори и прилаганите агротехнически мероприятия върху агробиологичните и технологичните показатели на сорта Вранец, на фенолния и ароматния профил на гроздето и виното в 3 лозарски района на

Република Македония с различна надморска височина. Поставените задачи за агробиологични изследвания, установяване на различия в ботаническото описание на сорта, за показателите на родовитостта, добива и качеството на гроздето, фенолния и ароматния профил на виното, при отглеждането му в условията на различни надморски височини са изпълнени. Заложените варианти и избраните методи на изследване са правилно подбрани и позволяват получаването на достоверна научна информация. Дадени са отговори на поставените цели и задачи в дисертацията. Отчетени са голям брой показатели характеризиращи сорта Вранец и на тази база са направени обосновани теоретични изводи и препоръки за практиката. По-голямата част от получените резултати са математически обработени.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Представената дисертация е много добре онагледена. Получените резултати са представени в 64 таблици и 19 цветни фигури. Използваното представяне на получените резултати дава ясна представа за различията и тенденциите в измененията на проучваните показатели, което подпомага обективния анализ и коментар. Дисертацията е написана на 216 страници.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

Получените резултати при провеждането на агробиологичното и технологично проучване на сорта Вранец са обработени и представени в табличен и графичен вид. Получените стойности на проучваните показатели в по-голямата си част са обработени математически и обективно анализирани. Задълбочено и прецизно са интерпретирани експерименталните резултати. Отделните раздели от проведеното проучване завършват с изводи, които след това са обобщени и са много добре прецизирани. Те представляват готови технологични решения при отглеждането на сорта Вранец за получаване на качествено грозде и вино.

Докторантът показва много добра осведоменост при изпълнението на поставените задачи и цели на проучването. В литературния обзор и при коментара на получените резултати са цитирани 254 източника /публикации, книги, учебници, монографии/, от които 61 на кирилица и 193 на латиница.

5. Приноси на дисертационния труд.

Представените приноси /научни и научно-приложни/ допринасят за по-пълното изясняване на ботаническата, агробиологичната и технологичната характеристика на сорта Вранец. Част от тях са теоретични, а друга – са агротехнически решения, които вече се прилагат

за получаване на качествено грозде и вино. Получените резултатите могат успешно да се използват при екологичното райониране на сорта Вранец

Установено е влиянието на надморската височина и летните резитби върху качеството на гроздето и виното от сорта Вранец, върху видовото и количествено разнообразие на летливите компоненти в гроздето, изменението в съдържанието на алкохола, титруемите киселини и беззахарен екстракт във виното, получаването на най-качествено грозде и вино в района на Велес.

6. Критични бележки и въпроси.

Поставените задачи и цели при разработване на дисертацията са изцяло решени и постигнати. В рамките на проведеното изследване са направени както теоретични, така и практически изводи, които дават отговори на по-широк кръг от въпроси свързани с изясняването на агробиологичната и технологична характеристика на сорта Вранец и неговото райониране.

Публикувани статии и цитирания.

Душко Неделковски е публикувал самостоятелно и в колектив общо 15 научни статии. Съавтор е и на една книга.

В четири от публикациите са представени резултати от проучванията свързани с дисертационния труд.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените от докторанта различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО.**

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури да гласува положително и да присъди на Душко Драги Неделковски образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност **Лозарство 04.01.17.**

Дата: 23.05.2018 г.
гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО: .....
(доц. д-р Ангел Иванов)